

Palestina – Israël
Werkgroep Rijnmond e.o.

**Het dagelijks leven
in bezet Palestina**

Wegkijken kan niet meer!

----- **Niet te begrijpen** -----

Wat zich nu afspeelt in het niet zo Heilige Land kan door geen enkel rechtvaardig systeem worden goedgekeurd. Wel is duidelijk dat de staat Israël permanent handelt in strijd met het internationaal recht. En het is extra cynisch vast te stellen dat dat eigenlijk al zo is sinds Israël zich een plaats (en daarmee kennelijk rugdekking) verwierf in een van de meest gerespecteerde organisaties van de internationale gemeenschap. Dat kon toen ook dankzij datzelfde internationale recht. Maar het is gewoon niet te begrijpen dat Europese regeringen, w.o. de Nederlandse, zich niet kunnen of durven uit te spreken tegen een land dat zo consistent het internationale recht aan zijn laars lapt.

Een Israëlische gids legde tijdens een bezoek aan de berg Massada uit dat haar land niets had aan 'al die onzin van de Verenigde Naties'. Natuurlijk is zo'n gids geen woordvoerder van de staat. Maar die uitspraak geeft wel weer wat het gevolg is van de houding van Israëlische regeringen voor hoe veel Israëli's denken over de internationale gemeenschap. En dat is des te triester wanneer je de geschiedenis kent.

----- **Grenzen van internationaal recht?** -----

Daags na de oprichting van de staat Israël, op 14 mei 1948, vielen legers van Libanon, Syrië, Jordanië, Irak en Egypte het toenmalige Palestina binnen. Op 10 maart 1949 was die oorlog formeel ten einde. Israël had enkele duizenden mensen verloren.

Het aantal Arabische doden was ongeveer het dubbele; honderdduizenden Palestijnse Arabieren werden in die tijd verdreven, hun dorpen vernield en hele stadsdelen werden vernietigd. De grenzen werden vastgelegd in wapenstilstandsverdragen; de permanente begrenzing zou in vredesverdragen worden vastgesteld. Toen al was het Israëlische grondgebied beduidend groter dan in de VN-deling was voorzien (!).

Tijdens de conferentie van Lausanne in de zomer van 1949 tekenden partijen, dus ook Israël, een protocol met de toezegging om regelingen over de begrenzing, vluchtelingen en de status van Jeruzalem nader uit te werken. Waarschijnlijk onder druk van de Verenigde Staten. Maar het zal vooral ook gedaan zijn met het oogmerk lid te worden van de Verenigde Naties. Dat gebeurde dan ook op 4 maart 1949.

Enmaal erkend door de internationale gemeenschap zag Israël geen noodzaak verdere concessies te doen ten aanzien van vluchtelingen of grenzen. Integendeel, toen Palestijnse vluchtelingen naar huis probeerden terug te keren, nam Israël wetten aan om dat onmogelijk te maken.

Door daar toen niet op in te grijpen hebben de Verenigde Naties en de (westerse) wereld destijds de basis gelegd voor Israëls gedrag tot op de dag van vandaag. En hoewel (of juist omdat?) er momenteel enkele miljoenen Palestijnse vluchtelingen zijn, is daar weinig in veranderd.

Sterker, de uitbreidingsdrang van Israël zet zich onverminderd voort en waar ooit sprake was van een 'groene lijn' rukken de nederzettingen voortdurend op.

Het romantische beeld van die nederzettingen met een kolonist die een bergtop bezet en zich langzaam maar zeker de hele berg toe eigent is allang achterhaald. Er zijn inmiddels op de Westoever ruim 130 nederzettingen, variërend van ruim opgezette dorpen met honderd of meerdere honderden inwoners tot een stad als Ariel of delen van een stad, zoals in Hebron of Oost-Jeruzalem. Ook hebben Israëli's grote landbouwbedrijven in de voor Palestijnen verboden gebieden op de westelijke Jordaanoever.

En recent meldde de vicegouverneur van de Palestijnse Autoriteit voor Oost-Jeruzalem dat er plannen zijn om nog eens 18.000 Palestijnse woningen in Oost-Jeruzalem te slopen. Daarvoor in de plaats komen dan nieuwe huizen voor Israëlische kolonisten.

Het CIDI beklagt zich dat geen enkel ander land ter wereld zo'n obsessieve zondebokstatus geniet als Israël omdat de VN met grote regelmaat resoluties aanneemt die acties als hierboven veroordeelt. Maar de VN komt niet eens toe aan het veroordelen van de 'kleinere' maar daarom niet minder ingrijpende en onrechtvaardige maatregelen. Zoals eind augustus, toen Israël de zoveelste Palestijnse woning in Silwan, Oost-Jeruzalem, verwoestte en een Palestijn in Sur Baher (Oost-Jeruzalem) dwong zijn eigen huis te slopen. Twee voorbeelden uit een voortdurende reeks van wandaden die als enig doel hebben de Palestijnse bevolking steeds verder te ontmoedigen. Maar daar lijken maar weinig landen zich druk om te maken.

Met een uitgekiend systeem van 'permits' (pasjes) controleert het Israëlische leger waar en wanneer Palestijnse burgers zich op de bezette Westbank kunnen verplaatsen. Met inmiddels meer dan 100 verschillende permits, leidt dit er in het door vele honderden Israëlische nederzettingen sterk versnipperde land toe dat de Palestijnen in feite gevangenen in hun eigen land zijn. Zie kaartje.

----- Palestijnen; gevangenen in eigen land -----

Vrij reizen tussen dorpen en steden voor werk of familiebezoek, of voor het bewerken van het land, is niet mogelijk. Altijd en overal zijn er militaire controleposten (checkpoints); soms zelfs op steeds wisselende locaties.

Bovendien mogen Palestijnen met hun eigen auto geen gebruik maken van het door het leger gecontroleerde hoofdwegennet.

Slechts voertuigen met Israëlisch kenteken zijn daar toegelaten, evenals Palestijnse bussen met een speciaal kenteken. Verplaatsen kan dus alleen via binnenwegen, voor zover die niet versperd zijn door afzettingen (roadblocks) doordat de groeiende Israëlische nederzettingen aan elkaar worden gekoppeld. Veel Palestijnse landbouwers kunnen daardoor hun landerijen niet of slechts moeilijk bereiken. En(!), onbewerkte grond vervalt na 2 jaar aan de staat; en dat is de staat Israël. Een sluipende vorm van onteigening. 'The Tent of Nations' nabij Bethlehem is zo'n bedreigde boerderij.

Zie voor informatie daarover www.tentofnations.nl

Checkpoint 300, tussen Bethlehem en Jeruzalem, is een schrijnend voorbeeld van hoe de bezetter van de Westelijke Jordaanoever het sociale, economische en mentale leven van de Palestijnse bevolking beheerst. Bij deze grote controlepost verzamelen zich elke morgen al om 4.00 uur Palestijnse bouwvakkers en andere werkers voor doorlating naar Jeruzalem om tussen 7.00 en 8.00 uur op hun – vaak slecht betaalde – werk te kunnen zijn. Elke ochtend opnieuw twee uur of langer wachten tot je wordt doorgelaten. En zorg maar dat je tegen de avond uiterlijk om 19.00 uur weer terug bent, want anders verlies je je pasje.

Pasjes die om allerlei - niet altijd duidelijke - redenen kunnen worden ingetrokken.

En 'misdraagt' iemand in de familie zich (bijv. een stenen gooiend kind), dan kan dat reden zijn om de passen van de gehele familie in te trekken. Dit met grote gevolgen voor inkomen, opleiding, familiale relaties, maar ook voor de wijze waarop de mensen hun situatie beoordelen. Stress, angst, wanhoop, woede en frustratie zijn het gevolg. Met name onder jongeren en bij hen die met hun werk in Jeruzalem voor het gezinsinkomen zorgen. En dat dag-in, dag-uit! Al deze beperkingen met hun nare gevolgen gelden niet wanneer u als westerse toerist in uw touringcar vlot via een andere route van of naar Bethlehem reist. Illustratief is **het verhaal** van de directrice van een middelbare school in Bethlehem. Al jaren getrouwd met een Palestijn die in Jeruzalem woont, reist zij elke ochtend naar haar werk in Bethlehem. Elke dag ruim anderhalf uur bij het checkpoint; en 's middags weer terug. En dat al 20 jaar (!) lang. Verder vertelt ze dat ze haar leerlingen lesgeeft over delen van hun land waar ze nog nooit geweest zijn; en waarschijnlijk ook niet zullen kunnen komen. Bizar!

Reizen naar het buitenland kunnen Palestijnen uitsluitend via Amman in Jordanië.

Op de heen- en terugweg worden ze streng gecontroleerd bij de controleposten langs de route. Studeren in het buitenland is voor Palestijnse studenten mogelijk, maar met restricties voor de terugkeer. Langer dan vijf jaar studie in het buitenland betekent dat terugkeer naar Palestina niet meer mogelijk is. Reden waarom velen niet meer terugkomen.

Steden onder gezag van de Palestijnse Autoriteit. Bethlehem, Ramallah, Hebron, Jericho en Jenin zijn de steden waarin steeds meer Palestijnen bijeen wonen. Het omliggende land staat onder toezicht van het Israëliëse leger en wordt in toenemende mate beheerst door kolonisten, die met hun groeiende en soms nieuwe nederzettingen en zgn. 'outposts' (pioniersvestigingen) steeds meer grondgebied in bezit nemen. Palestijnse dorpen komen daardoor steeds vaker geïsoleerd te liggen en worden in toenemende mate afgesneden van hun landerijen, waterbronnen en boomgaarden. Rondtrekkende bedoeïenen worden van hun weidegronden verjaagd en in hun bestaan bedreigd.

Het besef in een steeds kleiner wordend gebied opgesloten te zitten is vernederend. En omdat verzet via verder verlies aan mogelijkheden leidt tot uitsluiting, groeit de machteloze woede. De mensen, en dan vooral jongeren, worden ontplooiingsmogelijkheden ontnomen; en dat is mensonterend. En dat terwijl de bezetting, evenals de bouw van de nederzettingen en de economische exploitatie van onteigende gronden in strijd is met het internationale recht.

- Dit onrecht is mogelijk omdat wij als westerse landen weggijken! -

The Rights Forum zet zich in voor een rechtvaardige oplossing voor de kwestie Palestina/Israël en komt op voor de rechten van de Palestijnen. Dit wordt nagestreefd middels druk op de politiek, campagnes en evenementen, en publicatie van nieuws en achtergronden. www.rightsforum.org

Het is begonnen met de Nakbah in 1947 – 1949 toen 750.000 Palestijnse bewoners op gewelddadige wijze uit hun huizen en dorpen werden verdreven, en vluchteling werden op m.n. de westelijke Jordaanoever, in Jordanië, Syrië en in Libanon.

Tenminste 52.000 woningen werden direct vernield en in de resterende woningen vestigden zich joodse immigranten. Iets dat zich na de Zesdaagse Oorlog in 1967 herhaalde. In totaal werden ruim 500 Palestijnse dorpen ontvolkt en vernield.

Nu, 70 jaar later, worden Palestijnen in door Israël bezette gebieden nog steeds zonder pardon uit hun huizen gezet, worden er huizen gesloopt ('gebulldozerd') en worden boeren van hun land gezet en wordt hen dit land ontnomen.

----- **Onteigening en sloop van woningen; en géén bouwvergunningen** -----

Dit doet zich vrijwel overal op de bezette Westelijke Jordaanoever voor; tot in Oost-Jeruzalem toe. Niet alleen nieuwe of tijdelijke **woningen worden gesloopt**, ook huizen waar de bewoners al tientallen jaren wonen moeten verdwijnen. En bouwvergunningen krijgen Palestijnen niet. Vaak omdat men volgens de Israëliische autoriteiten niet kan aantonen dat men eigenaar van de grond is terwijl men er al generaties woont. Bovendien worden er dan **eigendomspapieren gevraagd** die tot in de Ottomaanse tijd teruggaan.

Andere motieven om vergunningen te weigeren zijn de aanleg van een weg, vermeende archeologische vindplaatsen, historische- of religieuze plaatsen, de geplande aanleg van een park, de aanwijzing tot natuurgebied, de bouw van een nieuwe nederzetting, of 'gewoon' om reden van veiligheid of militair gebruik.

Zo ook bij het **ontnemen van landerijen**. Door de voortgaande bouw van nederzettingen in bezet Palestijns gebied en de aanleg van verbindingswegen, raken steeds meer landbouwers van hun gronden afgesneden omdat Palestijnen van deze wegen geen gebruik mogen maken. Bewerken van het land kan dan alleen na het nemen van een lange en moeilijke omweg en het passeren van meerdere controleposten. En bereikt men dan het land, dan zijn de gewassen vaak vernield en de olijfbomen omgetrokken. En er gaan wonen is geen optie, want **bouwvergunningen worden geweigerd**. Daarbij komt dat gronden die enkele jaren niet zijn bewerkt, automatisch eigendom van de staat, i.c. Israël, worden.

Op deze wijze vervallen veel gronden aan de bezetter, neemt de ruimte voor uitbreiding van illegale nederzettingen dus toe en kunnen zich er Israëliische agrarische bedrijven vestigen. Vaak grootschalig, goedkoop gefinancierd, modern en gebruikmakend van **goedkope Palestijnse arbeidskrachten**. En de afzet? Die is prima, omdat West-Europese consumenten graag goedkope aardappelen, aardbeien, dadels of wijn willen hebben, en voorbijgaan aan het feit dat het om producten van geroofde grond gaat. En dat kan, omdat Israël deze producten als 'product of Israël' zonder beperkingen op de Europese markt brengt.

Iets vergelijkbaars overkomt **de bedoeïenen** die met hun dieren in het zuidelijk deel van de Westelijke Jordaanoever op de grens van de Negev woestijn rondtrekken, en dat nu niet meer mogen doen.

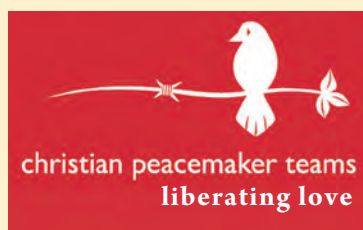
Zij worden verdreven en gedwongen zich in bestaande dorpen en steeds dichter bevolkte steden te vestigen. Intussen worden hun kampementen vernield. Niet één keer, maar herhaaldelijk!

Het mag duidelijk zijn. Het signaal aan Palestijnse bewoners van de bezette gebieden is luid en duidelijk:

- Palestijnen, ... weg wezen! -

Wilt u meer weten? Wilt u actuele voorbeelden van brutale onderdrukking in de bezette gebieden, ga dan naar websites als www.kairos-sabeel.nl, www.rightsforum.org, www.palestina-komitee.nl.

Christian Peacemakers Team is een in de jaren '80 door vrede proclamerende kerken (Church of the Brethren, Mennonite/Doopsgezinden en Friends/Quakers) opgerichte internationale organisatie.

Zij plaatst teams op uitnodiging van lokale vredesgemeenschappen die geconfronteerd worden met situaties van dodelijke conflicten.

Zie www.cpt-nl.org

Kinderen spelen graag buiten. In alle landen is dat zo; ook in de bezette gebieden en in de Gazastrook. Iedere moeder, overal ter wereld, is soms ongerust over wat haar kinderen buiten uitspoken. Zo nu en dan doen gewone kinderen 'onverstandige' dingen. Ze breken tijdens hun spel een been of ze raken gewond. Niets bijzonders, denkt u.

----- Palestijnse kinderen onder de (militaire) bezetting -----

Zo niet in de bezette Palestijnse gebieden. Daar is het bezoek aan een ziekenhuis voor de ouders een groot probleem in verband met afgesloten wegen en checkpoints. Zelfs ziekenauto's worden tegengehouden. En mag de ziekenauto of de inderhaast geregelde taxi al door rijden, dan mag vaak alleen de gewonde of zieke mee. Hulp komt daardoor vaak te laat en er ontstaat onnodige blijvende schade. Bovendien is begeleiding door een ouder vaak een probleem vanwege 'permits' of om 'veiligheidsredenen',

Soms zijn Palestijnse kinderen gewoon baldadig; uit wanhoop over hun leefsituatie, de beperkingen en het geweld in hun omgeving. Ze gooien met stenen of schieten met een katapult. Ook naar militairen, en worden dan opgepakt en vastgezet. Niet op een gewoon politiebureau, maar in een militaire post of zelfs

in de gevangenis. De bezette gebieden vallen immers onder militair gezag en niet onder de burgerlijke autoriteiten. Hun ouders weten vaak niet waar hun kind wordt vastgehouden. En als ze het weten, worden ze niet bij hun kind toegelaten.

Bij het verhoor, waarbij meestal geen advocaat wordt toegelaten zoals internationaal geboden is, wordt meestal stevig doorgevraagd op de gezins- en familiesituatie. Palestijnse kinderen spreken geen Ivriet en verstaan hun ondervragers meestal niet. Onder druk en angst is er dan vaak maar één uitkomst: de gewenste informatie verstrekken, ja zeggen en de voorgelegde

verklaring ondertekenen. Ook dit mag niet volgens internationale afspraken, maar heeft meestal verregaande consequenties voor familieleden, hun 'permits' en de woon- en werkmogelijkheden.

Ook op weg naar school worden Palestijnse kinderen vaak gehinderd door kinderen van kolonisten, door volwassen kolonisten die hen uitdagen, of, zoals in het centrum van Hebron, waar Palestijnse schoolkinderen elke dag op weg naar en van hun scholen door militairen streng worden gecontroleerd. Want, wanneer een kolonistenjong met stenen gooit is het - onder burgerlijk gezag - baldadig, maar het Palestijnse joch dat een straat verderop ook met stenen gooit is - onder militair gezag - een terrorist.

Opgepakte Palestijnse jonge kinderen worden regelmatig vastgehouden om de ouders of familie onder druk te zetten. Vaak onder dreiging van langdurige detentie of veroordeling. Israël is dan ook het enige land ter wereld dat kinderen voor militaire rechtbanken brengt en handelt in strijd met het VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

*Om aandacht te vragen voor de arrestatie en detentie van Palestijnse kinderen door het Israëlische leger, en de misstanden waarmee dit gepaard gaat, hebben een aantal organisatie samen de Palestijnse **kinderrechten coalitie** opgericht www.palestijnsekinderencoalitie.org*

Niet alleen illegaal verkregen landbouwgrond rond de Israëlische nederzettingen wordt geëxploiteerd, maar ook waterbronnen, vindplaatsen van delfstoffen en landerijen in de Jordaanvallei worden, in strijd met het internationaal recht, door Israëlische bedrijven commercieel uitgebuit.

----- Gestolen waar en profiteurs -----

Deze naar omvang en intensiteit groeiende economische uitbuiting van de bezette gebieden, de onteigende gronden en de aanwezige natuurlijke rijkdommen, ontnemt de Palestijnen niet alleen economische kansen, maar is ook vernederend.

Zo mag de onteigende Palestijnse boer tegen een schaars (dag)loon voor een Israëliisch landbouwbedrijf zijn vroegere akkers bewerken. Ziet de olijvenboer door grootschalige onttrekking van grondwater t.b.v. de watervoorziening van de grote Israëliische steden en illegale joodse nederzettingen in bezet gebied zijn olijfbomen afsterven. Moet de kleine Palestijnse aardbeienkweker machteloos toezien hoe zijn fruit bij checkpoints wordt tegengehouden, in de hete zon verpietert en als waardeloze waar de markt of de koper bereikt. Worden door Nederland of andere Europese landen aan Palestijnse dorpingen geschonken jonge aanplant, werktuigen, zonnecollectoren en nieuwe waterbronnen vernield of in beslag genomen omdat er geen vergunning is verleend of het land door de bezetter wordt geclaimd.

De producten van de Israëliische bedrijven liggen, voorzien van het label 'Product of Israël' of 'Made in Israël', dan ook – schaamteloos – in Europese winkels. Ook in Nederland; terwijl volgens de EU-regels er 'Westelijke Jordanoever' of 'Israëliische nederzetting' (bijv. bij Hebron) op zou moeten staan.

En heeft uw wel eens Nederlandse dadels in de supermarkt zien liggen? Om de werkelijke oorsprong, de illegale Israëliische nederzettingen, te verhullen worden dadels soms omgekat tot 'Nederlands product'. Daarvoor worden uit de bezette gebieden geïmporteerde dadels in Nederland bewerkt; gesorteerd, gewassen en/of verpakt. Zo wordt voldaan aan de wet en mag een product een Nederlandse streepjescode aannemen, en mag informatie over de oorspronkelijke leverancier en plaats van herkomst worden weggelaten. Zo profiteert de bezetter van handelsvoordelen van het EU - Israël Associatieverdrag.

Maar ook bij de woningbouw, de aanleg van de infrastructuur en het realiseren van voorzieningen in en rond de nederzettingen verdienen Israëliische bedrijven en hun internationale partners fors aan de bezetting; dat terwijl ze ook nog eens massaal goedkope Palestijnse arbeidskrachten inzetten. Denk aan internationale banken, financiers, bouwers, transport- en beveiligingsbedrijven, w.o. ook Nederlandse.

Zo verdienen Airbnb en Booking aan de verhuur van woningen in de illegale nederzettingen, financiert de Tahal Groep allerlei projecten, verzorgt Egged Bus Systems (EBS in Nederland) het openbaar vervoer van en naar de nederzettingen en perfectioneert G4S (u weet wel van o.a. Schiphol) zijn beveiligingsmethoden bij de bewaking van Israëliische checkpoints, gevangenissen en nederzettingen.

Positief is dat, evenals destijds PGGM, het ABP recent de investeringen in de in de nederzettingen actieve Israëliische banken Leumi en Hapoalim heeft teruggetrokken. De VN publiceerde recent een lijst van bedrijven die profiteren van de bezetting en daarmee de mensenrechten van de Palestijnse bevolking ernstig schaden. Zie <https://search.ohchr.org> en zoek 'business enterprises involved in listed activities'.

Kortom, de staat Israël, het Israëliisch bedrijfsleven en de kolonisten profiteren op grote schaal van de bezetting. En dat met steun van internationale bedrijven, w.o. ook Nederlandse. Nederland, de Europese Unie, de Verenigde Staten e.a. landen kijken weg en internationale organen als de VN en de WTO zijn vaak machteloos. Zij treden niet op en zijn daarmee medeverantwoordelijk voor het voortduren van deze illegale activiteiten.

De internationale BDS-beweging (Boycot, Desinvesteren, Sancties) dateert uit 2005, en geeft gehoor aan de oproep van Palestijnse particuliere organisaties (vakbonden, politieke partijen, burgerorganisaties e.a.) om zich te verzetten tegen de bezetting en de illegale exploitatie van de bezette gebieden en natuurlijke hulpbronnen. En ofschoon de staat Israël probeert om deze beweging als antisemitisch te bestempelen, is en blijft het hoofddoel van de BDS-beweging om druk uit te oefenen op Israël totdat het zijn verplichtingen nakomt die het heeft op grond van het internationaal recht.

- Daarom: .... koop geen gestolen waar! -

De stichting **Diensten en Onderzoek Centrum Palestina**, docP, is in 2012 opgericht en zet zich in om de boycot, desinvestering en sancties (BDS) in Nederland te ondersteunen, te bundelen en te versterken. www.bdsnederland.nl

Bij verschillende Palestijnse steden op de bezette Westelijke Jordaanoever zijn nog steeds vluchtelingenkampen. Stevig omrasterde en zeer dichtbevolkte woongebieden waar de tenten door de jaren heen zijn vervangen door houten en stenen bebouwing. Smalle straatjes, kleine winkeltjes en bedrijfjes, onzekere water- en elektriciteitsvoorziening, weinig groen, slechte riolering en gebrekkige vuilafvoer. En omringd, bewaakt en voortdurend geobserveerd door zwaarbewapende Israëliëse militairen.

----- Leven onder militair gezag -----

Slechte woon- en leefomstandigheden met weinig perspectief. Weliswaar onder het toezicht en met hulp van UNRWA, de VN-vluchtelingenorganisatie voor Palestijnen, maar op willekeurige momenten het doelwit van militaire invallen en woningdoorzoeken. Bij dag en ontij; en vooral met veel intimidatie en geweld.

Het is juist in deze kampen, waar veel kinderen en jongvolwassen Palestijnen wonen, dat de bezetting sterk wordt gevoeld en de uitzichtloosheid wordt ervaren. Hier groeit ook de frustratie en het verzet, en zijn de meeste confrontaties met het Israëliëse leger. De voedingsbodem voor geweld! Evenals in Gaza, waar ruim 2 miljoen mensen opeen gepakt zitten in een gebied net iets groter dan Texel. Afgesloten van de buitenwereld en met slechte voorzieningen. Een openluchtgevangenis.

In deze kampen en in Gaza, maar ook in de vluchtelingenkampen in Libanon, Syrië en Irak, leeft de wens om terug te kunnen keren naar de oorspronkelijke dorpen en steden in het huidige Israël dan ook nog altijd sterk. Een wens die het meest zichtbaar is in het sleutelsymbool dat op veel plekken in en bij de kampen aanwezig is. Dat staat voor de sleutels van de huizen die Palestijnen hebben moeten verlaten.

Breaking the Silence is an organization of veteran soldiers who have served in the Israeli military since the start of the Second Intifada and have taken it upon themselves to expose the Israeli public to the reality of everyday life in the Occupied Territories. We endeavour to stimulate public debate about the price paid for a reality in which young soldiers face a civilian population on a daily basis, and are engaged in the control of that population's everyday life. Our work aims to bring an end to the occupation. www.breakingthesilence.org.il

----- De bezetting; een zware last voor het Israëliëse volk -----

De bezetting van de Palestijnse gebieden is ook een zware last voor het Israëliëse volk. De permanente, grootschalige inzet van het leger in de bezette gebieden is niet alleen financieel en economisch, maar ook sociaal en psychologisch een zware last. De aanhoudende angst voor aanslagen, het regelmatig worden opgeroepen voor militaire dienst, de heftige confrontatie van jonge mensen met een onderdrukte burgerbevolking en het besef bij velen dat het land sterk bijdraagt aan internationale spanningen in de regio, eist zijn tol.

Veel kritische - en vooral jonge - Israëliërs ervaren die last en realiseren zich terdege dat het beleid van hun opeenvolgende regeringen het resultaat is van de macht van enkele orthodoxe en behoudende partijen en dat ze die delen met het bedrijfsleven dat profijt heeft van de bezetting.

Abraham Burg, voormalig voorzitter van de Knesset, typeerde de politieke patstelling waarin de staat Israël zich bevindt met: **“In Israël draait alles om slachtofferschap, wraak en heldendom, waardoor het humanisme geen kans krijgt. Israël zit gevangen in een zelfgebouwde gevangenis van angst, pijn en trauma’s, die onze leiders zorgvuldig cultiveren en waarmee ze de deur naar vrede nauwlettend dichthouden”.**

SIVMO werkt aan een rechtvaardiger Israël. Wij steunen Israëlische vredes- en mensenrechtengroepen die:

- Streven naar een gelijkwaardige en harmonieuze samenleving voor alle inwoners van Israël en de Palestijnse gebieden,
- Opkomen voor en steun geven aan slachtoffers van onrecht en ongelijke behandeling,
- De Israëlische maatschappij bewust maken van mensenrechten

schendingen en de gevolgen van de bezetting, en allen (Israëli’s, Palestijnen e.a.) die streven naar rechtvaardige oplossing en beëindiging van de bezetting zien als partners.

Zie: info@sivmo.nl

----- Slotwoord: Ervaar zelf hoe het leven voor Palestijnen is -----

In dit themanummer proberen wij een beeld te schetsen van de moeilijke omstandigheden waar de bewoners van de Palestijnse gebieden dagelijks mee te kampen hebben. Ook willen wij de context duiden die het mogelijk maakt dat dit allemaal zo kan gebeuren.

Hoe dat in het echt voelt kunnen wij hier in Nederland nooit zo doorleefd ervaren als de mensen daar, voor wie het de dagelijkse werkelijkheid is. Maar wij zijn ervan overtuigd dat door erover te blijven vertellen het aantal mensen die dat onrecht ook ziet (en dus bereid is daar stelling tegen te nemen) blijft groeien.

Tot die beweging voldoende kracht heeft werkelijk het verschil te maken; **want de overtuiging dat het niet alleen anders moet, maar ook anders kán**, is voor ons de motor die ons helpt dit werk voort te zetten.

→ Een goede manier om vorm te geven aan uw solidariteit en betrokkenheid met iedereen in Israël en Palestina die duurzame vrede wil, is het maken van een **Kom en zie-reis**; reizen waartoe de Palestijnse christenen ons sinds 2009 in het Kairos-document oproepen. In coronatijd hebben we gelukkig ook online contact met de mensen in die regio en wordt er zelfs gesproken over virtuele Kom en zie-reizen. Informatie over Kom en zie-reizen:

www.kairos-sabeel.nl , www.tentofnations.nl en www.facebook.com/ontmoetpalestina

-----
Wij stellen het op prijs wanneer u zich bij ons aanmeldt als belangstellende.

Dat kan op het mailadres paiswerkgroeprijnmondeo@gmail.com.

Dan kunnen wij u blijvend informeren over de ontwikkelingen.

En zoekt u meer informatie over ons werk en dat van anderen, kijk dan op www.paisrijnmond.nl.

PA-IS; Palestina – Israël/ vrede. Een werkgroep van kerkelijk betrokken mensen die via informatie-uitwisseling en het ondersteunen van kleinschalige initiatieven in de regio Rijnmond e.o. wil bijdragen aan bereiken van een rechtvaardige vrede voor Israëliërs en Palestijnen. Het accent ligt daarbij op de informatievoorziening over de situatie in de Palestijnse gebieden.

PAIS steunen? Wilt u het werk van de PAIS werkgroep steunen, maak dan uw bijdrage over op bankrekening NL 17 INGB 0005 45 0726 t.n.v. DC Pauluskerk, met vermelding PAIS.

Colofon: paiswerkgroeprijnmondeo@gmail.com
www.paisrijnmond.nl